

VILNIAUS ŽĖRUČIO PRADINĖS MOKYKLOS  
PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

**I SKYRIUS**  
**BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus Žėručio pradinės mokyklos (toliau – Mokykla) pedagogų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) apibrėžia pagrindinius mokyklos pedagoginių darbuotojų profesinės etikos reikalavimus ir įsipareigojimus.

2. Etikos kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

3. Etikos kodekso paskirtis – padėti pedagogams vadovaujantis pagarbos, teisingumo, žmogaus teisių pripažinimo, atsakomybės, sąžiningumo, atidos ir solidarumo principais siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kolegomis.

**II SKYRIUS**  
**PAGRINDINĖS SĄVOKOS**

4. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. **Pedagogų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

7. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

8. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

9. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

11. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.
  12. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas.
- Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
13. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
  14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
  15. **Tolerancija** – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

### III SKYRIUS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Etikos kodekso tikslas – nubrėžti tolerancijos ribas Mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų etikos požiūriu vengtiną elgesį.
17. Etikos kodekso uždaviniai:
  - 17.1. esamiems ir naujai priimtiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademines srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę;
  - 17.2. padėti Mokyklos pedagogams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;
  - 17.3. skatinti pedagogų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis;
  - 17.4. didinti visuomenės pasitikėjimą Mokyklos veikla;
  - 17.5. taikyti neetiško elgesio prevenciją.

### IV SKYRIUS PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

18. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:
  - 18.1. pagarbos;
  - 18.2. teisingumo;
  - 18.3. žmogaus teisių pripažinimo;
  - 18.4. atsakomybės;
  - 18.5. sąžiningumo;
  - 18.6. atidos ir solidarumo.
19. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.



20. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

21. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

22. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

23. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

24. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniiais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

## **V SKYRIUS**

### **PEDAGOGŲ ETIŠKO ELGESIO PRINCIPŲ IR VERTYBIŲ TAIKYMAS**

25. Pedagogų etiško elgesio principai ir vertybių taikymas:

25.1. Vadovaudamasis pagarbos principu, pedagogas:

25.1.1. elgiasi sąžiningai, neiškraipo faktų, laiku dalijasi aktualia informacija bendraudamas ir bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, vadovais, mokyklos nustatyta tvarka informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, ugdymo proceso pritaikymą, pagalbos teikimą, mokyklos lankymą, elgesį ir pan.;

25.1.2. reguliariai įvertina savo kompetencijas, numato jų tobulinimo kryptis ir būdus, atsižvelgdamas į gaunamą iš vadovų, kolegų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) grįžtamąjį ryšį;

25.1.3. prireikus ieško informacijos ir bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, vadovais telkia išteklius, reikalingus kiekvieno mokinio asmenybei ugdyti, dialogiškam ir tyrinėjančiam mokinių ugdymuisi (mokymuisi) užtikrinti;

25.1.4. atsakingai veikia socialiniuose tinkluose ir kitose viešose veiklose;

25.1.5. savo veikloje paiso profesionalumo ir konfidencialumo nuostatų.

25.2. Vadovaudamasis teisingumo principu, pedagogas:

25.2.1. tiki, kad žmonių skirtybės yra veikiau norma nei išimtis, todėl mokinių, pedagogų bendruomenę supranta kaip individų visumą;

25.2.2. supranta mokinių ir jų ugdymosi poreikių įvairovės priežastis, pažįsta mokinių mokymosi stilius, žino ugdymosi poreikius ir į juos atsižvelgia ugdymo procese;

25.2.3. parenka tinkamiausius būdus savo pedagoginės veiklos situacijose, atsižvelgdamas į mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) ir jų poreikių bei lūkesčių įvairovę;

25.2.4. tiki, kad kiekvienas mokinys, nepaisant jo socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumų, turi ugdymo(si) potencialą, galių siekti pažangos ir gerų rezultatų ir tai pasiekti, skatina mokymosi motyvaciją.

25.3. Vadovaudamasis žmogaus teisių pripažinimo principu, pedagogas:

25.3.1. savo veiklą grindžia nuostata, kad švietimo sistema turi būti socialiai teisinga, užtikrinanti asmens teisių įgyvendinimą, laiduojanti kiekvienam asmeniui švietimo prieinamumą ir lygias galimybes įgyti kokybišką išsilavinimą, kvalifikaciją, tobulinti įgytas kompetencijas;

25.3.2. turi argumentų ir juos įtikinamai pateikia pristatydamas socialinio teisingumo ir lygių galimybių nuostatas ir prireikus jas gindamas;

25.3.3. gerbia visų asmenų teises ir laisves, sudaro sąlygas mokinių raiškai ir tapatybei, ugdo toleranciją ir draugiškus skirtųjų tautinių ir religinių grupių asmenų santykius;

25.3.4. sudaro sąlygas kiekvienam ugdytiniui puoselėti asmens tapatumą.

25.4. Vadovaudamasis atsakomybės principu, pedagogas:

25.4.1. elgiasi sąžiningai, neiškraipo faktų, laiku dalijasi aktualia informacija bendraudamas ir bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, vadovais, mokyklos nustatyta tvarka informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, ugdymo proceso pritaikymą, pagalbos teikimą, mokyklos lankymą, elgesį ir pan.;

25.4.2. reguliariai įvertina savo kompetencijas, numato jų tobulinimo kryptis ir būdus, atsižvelgdamas į gaunamą iš vadovų, kolegų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) grįžtamąjį ryšį;

25.4.3. prireikus ieško informacijos ir bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, vadovais telkia išteklius, reikalingus kiekvieno mokinio asmenybei ugdyti, dialogiškam ir tyrinėjančiam mokinių ugdymuisi (mokymuisi) užtikrinti;

25.4.4. atsakingai veikia socialiniuose tinkluose ir kitose viešose veiklose;

25.4.5. savo veikloje paiso profesionalumo ir konfidencialumo nuostatų.

25.5. Vadovaudamasis sąžiningumo principu, pedagogas:

25.5.1. pagrįstai naudoja išteklius savo darbo vietoje, siekdamas užtikrinti kiekvieno mokinio prasmingą ir savarankišką veiklą mokykloje, stiprindamas jų mokymosi motyvaciją ir pasitikėjimą savo gebėjimais, teikdamas pagalbą mokiniams, turintiems ugdymosi, mokymosi sunkumų ir



specialiųjų ugdymosi poreikių;

25.5.2. nesinaudoja savo padėtimi (pareigomis) asmeninės naudos tikslais;

25.5.3. visada pateikia teisingą informaciją apie mokinius, įstaigą, kurioje dirba, save, savo veiklą.

25.6. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, pedagogas:

25.6.1. atsižvelgia į kiekvieno mokinio savijautą, ar jis jaučiasi esąs priimtas, gerbiamas, saugus, ar džiaugiasi buvimu mokykloje ir laiko jį prasmingu ir prireikus bendradarbiaudamas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis imasi priemonių mokinio savijautai gerinti;

25.6.2. stengiasi, kad kiekvienas mokinyss turėtų galimybių bendruomeniškumui, pavyzdžiui, narystei, vienybei, dalijimuisi, rūpinimuisi kitais, pagalbos teikimui, įsipareigojimams, dalyvavimui mokyklos savivaldoje;

25.6.3. prireikus bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, imasi priemonių kiekvieno vaiko emocinei savijautai ir socialinės įtraukties situacijai gerinti;

25.6.4. palaiko darnius santykius su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), bendruomene, supranta ir atjaučia kitus, siekia padėti mokiniams patirti sėkmę mokykloje ir gyvenime.

## **VI SKYRIUS**

### **PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS**

26. Būtina Kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, siekiant jog jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

27. Kodeksas derinamas Mokytojų taryboje ir Mokyklos taryboje.

28. Mokyklos pedagogai susipažinę su Kodeksu, įsipareigoja laikytis nuostatų.

29. Kodeksas, patvirtintas direktoriaus įsakymu, skelbiamas mokyklos svetainėje.

## **VII SKYRIUS**

### **ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA**

30. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi šio Etikos kodekso nuostatomis. Komisija sudaroma iš 5 narių, šią Komisijos sudėtį dvejiems metams tvirtina direktorius.

31. Komisijos nariu renkamas (gali eiti pareigas) nepriekaištingos reputacijos (neturintis drausminių nuobaudų ir nesvarstytas dėl etikos normų pažeidimo) asmuo.

32. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

33. Komisijos nariai išsirenka pirmininką ir dirba vadovaudamasi Etikos kodekso komisijos nuostatais, kuriuos tvirtina direktorius.

34. Komisija į posėdžius turi teisę kviesti vadovą ir kitus su klausimu susijusius asmenis.

35. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus pareiškimą, kitą informaciją raštu arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pataisas.

36. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas.

37. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš metus.

38. Etikos kodekso pažeidimai nagrinėjami šiais atvejais:

38.1. Gavus asmens (pareiškėjo) rašytinį pareiškimą su pateiktais faktais.

38.2. Visuomenės informavimo priemonėse pasirodžius informacijai apie mokykloje pažeistas piliečių ar kitų asmenų teises. nagrinėjami tik aiškiai motyvuoti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi.

39. Gavus informaciją, etikos komisija per 5 darbo dienas turi išsamiai išanalizuoti situaciją, siūlyti ir priimti sprendimus.

40. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš metus.

41. Mokyklos darbuotojas, dėl kurio gautas pareiškimas ar informacija, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

42. Mokyklos darbuotojas turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pareiškimas ar informacija.

43. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo.

44. Etikos komisijos nutarimai priimami balsuojant.

45. Komisija nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:

45.1. Žodžiu ar raštu įspėti mokyklos darbuotoją apie pažeidimą.

45.2. Pasiūlyti direktoriui skirti drausminę nuobaudą.

46. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius pareiškimus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

47. Su etikos komisijos sprendimu supažindinamos visos konflikte dalyvavusios pusės.

48. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio ir siekiamybė sutaisyti dalyvaujančias puses.

## VIII SKYRIUS

## **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

49. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Darbo kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama įstaigos, kurioje pedagogas dirba, savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

---